

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
DEM. I. DOBRESCU
Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliul legislativ; **I. Gr. Periețeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat; **Emil Stan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat, **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare

S U M A R

- *Principiul ierarhiei și înaintările în magistratură*, de N. Jac Constantinescu, Președinte la Curtea de Apel București;
- *Termenul de apel în materie comercială de când curge?*, de avocatul E. Cristoforeanu;
- *Sărbătorirea avocatului Oscar Stati de către Baroul și Magistratura Trib. Neamțu*, de Iscod;
- *Procedura Penală Adnotată*, de *Curierul Judiciar*.
- *Prefața la volumul „Principiile Procedurii judiciare”*, de Prof. Eugen Herovanu;

JURISPRUDENȚE:

- *Inalta Curte de Casație și justiție s. I: Sifa Ion Dobre și alții cu Constantin Păun Călin* (Instreinarea pământurilor rurale, conform legii din 15 Martie 1925, nu poate avea loc de cât prin act autentic, chiar în cazul donațiunilor și vânzărilor ascendenților. Nulitate de ordine publică);
- *Curtea de apel Galați s. I: Soc. an. Frăția ș. a. cu Ministerul Domeniilor și Casa Pădurilor* (Când poate exista autoritate de lucru judecat în materie de contencios Administrativ?), cu o *Notă* de avocatul I. D. Neagu-Negrilești;
- *Trib. Dorohoi: N. Jacob ș. a. cu P. Bagză* (Vânzare cu preț și obligațiune de întreținere. Vânzătorul pus sub interdicție. Acțiune în anularea actului de vânzare. Lipsă de diligență. Motive invocate prin acțiune, nesustinute la prima instanță. Renunțare implicită. Inadmisibilitatea discuției în apel).

Principiul ierarhiei și înaintările în magistratură

Recrutarea și înaintarea personalului judecătoresc a făcut, la noi, ca și aiurea, preocuparea mai tuturor oamenilor de stat și juriști, dând loc la o întreagă literatură, în ce privește cel mai bun sistem de numire și înaintare în magistratură.

Și cu drept cuvânt, căci o bunărecrutare a judecătorilor este înlegătură cu asigurarea unei bune distribuiri a justiției.

Justiția fundamentum regnorum.

Misiunea puterii judecătorești, fiind aceea a asigura drepturile individuale și a asigura libertatea cetățeanului contra violenței și arbitrarului forții colective, se înțelege dela sine cât de mare și delicat rol social are de îndeplinit judecătorul, și din ce cauză recrutarea sa e privită ca o mare problemă socială.

Printre numeroasele calități ce suntem în drept a cere dela cei ce se devotază magistraturii — spunea venerabilul fost Prim-președinte Victor Romniceanu în discursul său de deschidere din anul 1921 — trebuie să punem, în primul rând, pe acelea, cari au sediul lor într'o conștiință scrupuloasă.

Magistratul trebuie să se țină departe de viața sgomotoasă, să se distingă prin rezerva și modestia sa, să fie stimat pentru probitatea lui desăvârșită și respectat nu atât din cauza demnității cu care este investit, cât prin virtuțile pe cari le practică.

„Magistratul zice d'Aguesseau trebuie să-și formeze interiorul după consiliile înțelepciunii și exteriorul după regulele buneii cuviințe; să păstreze sufletului său o dulce și-majestuoasă liniște, să pună o decență și o proporțiune atât de justă între toate părțile vieții sale, încât ea să nu fie decât o armonie între demnitate și virtute”.

La noi, numirea unui magistrat, după actuala lege, este lăsată la discrețiunea ministrului, el singur având dreptul de a desemna pe unul din judecătorii propuși pe lista de trei, de către consiliul superior.

Constituțiunea noastră, lasă numirea judecătorilor, în mâna puterii executive.

Regele are după Constituție între alte prerogative pe aceea de a numi, confirma în toate funcțiunile publice; cuvântul „funcțiune” fiind întrebuințat în înțelesul cel mai larg, cuprinzând și pe judecători.

De altfel sistemul numirii de către puterea executivă este mai pretutindeni admis, căci acolo unde există sistemul electiv, precum în unele state ale Americii de Nord, a dat rezultate foarte puține satisfăcătoare.

O bună lege de organizare ar fi deci aceia care ar asigura magistratilor o avansare fără solicitări.

Căci magistratul se cuvine să obțină înaintarea sa în mod **obiectiv**, grație calităților sale morale, intelectuale și a lucrărilor sau muncii sale pe terenul juridic, iar nu **subiectiv**, după simpatii și relațiuni câștigate prin cine știe ce împrejurări străine.

Altfel de multe ori se pot întâmpla situațiuni neplăcute ca a aceluia membru al Parchetului care ducându-se la o vânatoare, s'a aflat la un moment dat în aceiaș trăsură cu un deputat, care, devenind delicvent, a căutat să-și stabilească în mod intenționat un alibi din această împrejurare.

Un început în această direcțiune s'a făcut cu instituirea consiliului superior al magistraturii, dar acest organ în formațiunea sa actuală este prea numeros și nu are posibilitate de a cunoaște și aprecia pe fiecare magistrat în parte.

Căci dorința de a-i cunoaște se isbește în practică de anumite dificultăți.

Un colegiu restrâns la președinții și procurorul general al Curții de Casație credem că ar corespunde mai bine menirei sale, iar dacă se mențin și prim președinții Curților din provincie, aceștia ar putea avea simplu vot consultativ, și numai pentru magistratii din circumscripția respectivă.

Cu modul acesta chiar răspunderea numirilor ar fi mai puțin anonimă ca astăzi.

Unii juriști și oameni de stat preconizează ca sistem unic de selecțiune, **examenul**, care astăzi e numai pentru intrare în magistratură și care să fie generalizat și pentru avansarea chiar până la ultima treaptă a magistraturii.

Nu crede că examenul ar fi un sistem infailibil de a da măsura calităților cerute unui magistrat, căci dacă în adevăr, examenul sau concursul dă uneori măsura capacității unui candidat, nu dă în schimb posibilitatea de a cunoaște calitățile de ordin sufletesc și moral ale magistratului și cari sunt adese ori mai importante chiar de cât știința sa.

Căci dacă lipsade adânci cunoștințe juridice mai poate fi complectată prin bibliotecă sau concluziile

scrise ale maștrilor baroului, probitatea nu se capătă prin nici o învățătură.

Caracterul, independența, integritatea, cinstea sunt calități ce nu se capătă prin examen.

Aceste calități mai ales constituiesc în deobște meritul și dau magistratului reputațiunea în opinia generală.

Dacă un bun magistrat trebuie de sigur să aibă cunoștințe juridice solide și vaste, nu e mai puțin adevărat că și modul cum știe să țină balanța justiției în mâna sa trebuie să se aibă în vedere și să se țină în seamă la avansarea lui.

Boerii vechiului divan, nu erau mari cărturari, dar prin cinstea lor sufletească, impuneau încredere și hotărârile lor erau respectate de justițiabili, căci sentimentul justului face parte din ființa morală a omului.

Dar un criteriu care nu se are în vedere în deajuns în actualul sistem de înaintare, este acel al **ierarhiei** și care totuși ar constitui un mijloc foarte sigur de selecționare.

După legea noastră de organizare, ierarhia nu se ține în seamă când e vorba de înaintare.

Un consilier de Curte de Apel, cu vechime în grad de patru ani poate fi înaintat prim-președinte sau chiar consilier la Casație, trecând peste președintele respectiv.

În modul acesta se întâmplă de multe ori, că un consilier sau judecător de tribunal mai nou, să treacă înaintea președintelui de Curte și Tribunal mai vechi.

În armată, ar constitui o anomalie ca un maior să treacă comandant de regiment, peste un locotenent-colonel sau colonel.

La noi, după legea Mârzescu, un judecător poate fi înaintat, trecând peste președintele lui de până eri.

Vechea lege de organizare din 1925, și acea din 1928, se ocupă de ierarhia judecătorească numai când este vorba de festivități.

În adevăr, conform art. 69 din lege, Curțile și Tribunalele când asistă la o ceremonie publică trebuie să se întrunească într'un singur corp, observând între dânsele ordinea ierarhică, iar ierarhia este aceea prevăzută de legea de organizare din 1928.

Art. 68 împarte pe judecători pe grade ierarhice, punând în gradul I pe primul președinte al Curții de Casație, în gradul IV pe președinții Curților de Apel și procurorii generali și numai în gradul V pe consilieri.

Când este vorba de înaintare, legea nu mai păstrează ordinea ierarhică.

Consilierii și procurorii la Curtea de Casație zice art. 108 al legii actuale se numesc dintre președinții, consilierii și procurorii Curților de Apel având o vechime în grad de cel puțin 4 ani.

Consiliul superior are în vedere uneori în recomandările sale și ordinea ierarhică evitând de a pune pe aceeași listă, judecători de grade ierarhice deosebite.

Cu toate acestea chiar legea ține seamă și de acest principiu, atunci când e vorba de numirea primului președinte al Curții de Casație, întrucât alegerea sa, se face numai din colegiul restrâns al președinților Inaltei Curți, și procurorul general, cu excluderea consilierilor.

Iată un principiu care ar trebui introdus și extins și la Curți și Tribunale.

În acest mod sarcina ministrului și a consiliului ar fi mult ușurată, căci ar avea de ales dintr'un număr restrâns de magistrați deja selecționați și încercați ca șefi de serviciu.

Faptul că un magistrat a fost odată ales și înaintat președinte este o garanție că acel magistrat a dat dovezi suficiente de merit și deci este apt de a fi înaintat cu preferință și numai la neajungere să se înalteze dintre consilieri sau judecătorii de tribunal.

Mai mult încă, s'ar putea întocmi tablouri anuale de președinții admiși la înaintare, din care ministrul să poată face numirile la Casație în mod automat.

În ce privește alegerea dintre aceeași președinți, s'ar putea avea în vedere regula ca la merite egale să aibă precădere vechimea.

S'ar reda cu chipul acesta magistraților, liniștea sufletească necesară, fiind astfel puși la adăpost de înrăuirile străine fatal legate de orice solicitare.

Căci în sistemul de astăzi gradul de președinte dă jumătate de avansare.

Diferența de leafă dintre consilier și președinte, fiind aproape neînsemnată, iar la avansare venind în concurență cu ceilalți consilieri și procurori, nu vedem care e avantajul ce-l dă un asemenea grad care totuși cere anumite aptitudini, pricepere și experiență.

În actuala stare se creiază o neegalitate de tratament cu nimic justificată între președinți și ceilalți consilieri sau judecători, câtă vreme unii trec direct în Curți iar alții sunt ținuți să mai facă un stagiou într'o jumătate de grad.

Este o nuanțare în apreciere, care ar putea aduce o jicnire nemeritată și care desigur nu este în intențiunea nimănui a o face, dar care totuși există și se repetă cu ocaziunea fiecărei mișcări.

Mai ales astăzi când forul competente este compus din colegi cari sunt presupuși că cunosc și că fac alegerea cu deplină cunoștință de cauză și numai după meritele cuiva.

Nu este explicabil de ce consilierul mai nou, care a lucrat sub conducerea președintelui, trecând la Casație înaintea acestuia, să aibă dreptu și să fie

pus în situațiune de a-i da note calificative cu ocazia votării și recomandărilor ce au loc la finele fiecărui an judecătoresc. Sunt observațiuni cari înterează însuși prestigiul și demnitatea ordinului judecătoresc, prestigiu la care fără îndoială cu toții trebuie să căutăm a-l vedea cât mai sus, căci magistratura nu este a nimănui. Ea este a Țării.

Iată de ce credem că principiul ierarhiei trebuie ținut în seamă atât pentru ordinea care trebuie să domnească între un corp disciplinat ca al nostru, cât și spre a nu-și crea situațiuni nedrepte pe cari de sigur nimeni nu le voește.

N. JACK CONSTANTINESCU
Președinte la Curtea de Apel Bucureș ti

TERMENUL DE APPEL ÎN MATERIE COMERCIALĂ DE CÂND CURGE?

Acum câțva timp, cu ocazia judecării unui apel în materie comercială, avocatul intimatului, probabil din dorința de a imprima puțin colorit unei debateri ce tindea să fie monotonă, a aruncat cu temeritate în plină ședință, sămânța unei grave controverse de natură procedurală, care după cum era și firesc, a produs uluială, nedumerire în rândul justițabililor și magistraților.

Geniul inventiv în materie de drept, s'a dovedit cu această ocazie folositor; controversa prin caracterul ei absolut nou, original și senzațional, a surprins din primul moment pe toți și a interesat în cel mai înalt grad în special pe juriști cari au luat-o în discuție, atât la bară cât și prin reviste (1), iar Curtea de Apel din București, în majoritatea secțiilor ei, a soluționat controversa în sensul vederilor autorului ei, ceea ce este de natură, în cazul consacării definitive a acestei soluțiuni, să compromită în mod iremediabil interesele multor justițabili și să provoace o sincopă în mersul ritmic al justiției, stabilit pe temeiul unei interpretări de texte care până azi, dela promulgarea ultimei legi pentru accelerarea judecăților, a părut tutulor singura legală și conformă cu intenția legiuitorului.

Considerându-se codul comercial drept o lege de natură specială și făcând aplicațiunea art. 32 legea accel. s'a ajuns la concluzia că în materie comercială termenul de apel curge dela pronunțare sau dela comunicare, după distincția din art. 904 C. com.

În cele ce urmează nu vom analiza nici unul din argumentele de care se servesc susținătorii acestui

*) Vezi *Curierul Judiciar* din 1930, no. 17, 18, 19, 20, 22, 25, 24, 25 din acest an.

mod de interpretare a art. 32, ci vom arăta motivele pentru care în materie comercială termenul curge dela comunicare.

Dela punerea în aplicare a legii din 1929, în mod constant art. 32 a fost interpretat și aplicat în sensul că termenul curge dela comunicare.

Nimeni nu s'a gândit, față de claritatea dispozițiilor art. 32, să dea o altă interpretare textului, până mai acum câteva luni când, după cum am văzut, s'a dat o nouă interpretare art. în chestiune.

Toată dialectica întrebuintată, speculațiunile de critică legislativă și bogăția de argumente pusă în serviciul celor două teze opuse, le consider zadarnice și în tot cazul menite să complice deslegarea problemei, de oarece după părerea noastră, chestiunea este cu mult mai simplă.

Pentru soluționarea problemei, discuțiunea trebuie circumscrisă exclusiv în cadrul art. 32, fără a ne avânta în confruntări și comparații de texte, în considerațiuni asupra ideii de abrogare și a efectelor abrogării unei legi care abrogase la rândul ei unele dispozițiuni din alte legi; acest domeniu de discuțiune este vulnerabil și pentru o parte și pentru alta și în tot cazul în datele ce ne oferă acest domeniu de discuțiune, nu vom găsi o justificare legală, temeinică și suficientă soluțiunii ce căutăm pentru problema ce ne preocupă.

Art. 32, în primele două aliniate, reglementează întreaga chestiune de apel în materie civilă, comercială, ca și în materiile disciplinate de legi speciale.

În primul aliniat, legiuitorul enunță o dispozițiune cu caracter general limitând la 15 zile termenul de apel în orice materie contencioasă, de natură civilă sau comercială; cu alte cuvinte în orice afacere care intră sau se încadrează în dispozițiunile codului civil sau comercial, se aplică termenul de 15 zile.

Al doilea aliniat se ocupă de momentul de când începe să curgă termenul de apel; însă de unde în primul aliniat nu se face nici o distincțiune între materiile care formează obiectul codului civil sau comercial sau al unor legi speciale, termenul de 15 zile fiind invariabil, când este vorba de modul de calculare a termenului, legiuitorul face o importantă distincțiune și anume că derogare la regula generală, că termenul curge dela comunicare, acest termen poate curge și dela pronunțare atunci când prin legi speciale se prevede acest lucru.

La ce anume materii s'a referit legiuitorul când a emis principiul din prima parte a al. 2, și anume că termenul curge dela comunicare ?

Am văzut că în primul aliniat este vorba despre materiile de drept civil, comercial și materiile din legile speciale; în al. 2, despre legile speciale se ocupă ultima parte a acestui aliniat, încât incontestabil

că regula generală enunțată prin al. 2 se aplică în genere materiilor de drept civil și comercial sau pentru a fi preciși, se aplică materiile tratate de codul civil și comercial.

Din contextul celor două aliniate rezultă că al. 2 este o continuare a al. 1; când legiuitorul spune: „El curge dela data comunicării...” este evident că pronumele „el” ține locul termenului despre care se vorbește în primul aliniat, cu alte cuvinte în loc ca legiuitorul să se fi repetat și deci să fi spus: „Acest termen din materie civilă și comercială curge...” a prescurtat fraza, nesuferind prin aceasta în claritatea ei.

Ar fi putut legiuitorul pentru mai multă precizie să intercaleze copulativul și între cele două aliniate, redactând astfel textul: „Termenul curge...”; însă și fără acest adaus, sensul legii este foarte clar.

Să mergem mai departe.

Finalul al. 2 prevede o excepție la regula generală că termenul curge dela comunicare, afară de cazul legilor speciale de natură civilă sau comercială când aceste legi ar prevedea curgerea termenului dela pronunțare.

Care sunt aceste legi speciale și ce a înțeles legiuitorul prin ele, cu alte cuvinte la ce anume trebuie să se refere caracterul de specialitate a unei legi, pentruca legea să fie specială în sensul art. 32 ?

Indiscutabil că prin raport cu codul civil, codul comercial este o lege specială. Dar în câmpul activității comerciale, sau pentru materiile de drept comercial, ce fel de lege este codul comercial ?

De sigur că este o lege de drept comun, adică o disciplină care reglementează întreaga materie comercială în toate aspectele ei, este legea de bază a raporturilor de natură comercială; însă pe lângă codul comercial există și legi speciale, care trăesc și se aplică în mod independent, legi tot cu caracter comercial prin aceea că reglementează unele materii sau raporturi comerciale netratate de codul comercial sau insuficient disciplinate, cum ar fi chestiunea registrului de comerț, a mărcilor de fabrică, a concurenței, a concordatului preventiv, etc.

Prin urmare când se spune că în materie comercială ca și civilă termenul curge dela comunicare afară de legi speciale, înseamnă că oridecâteori o afacere de natură comercială își găsește sediul în dispozițiunile din codul comercial, termenul curge dela comunicare, iar raporturilor sau materiilor reglementate de legi speciale, li se aplică dispozițiunile respective cu privire la modul de calcul al termenului.

Este o erezie juridică a se susține că în materie comercială codul comercial este o lege specială, căci în acest caz nu s'ar mai face nici o deosebire

între codul comercial ca disciplină comună a tuturor materiilor de natură comercială și o lege cu adevărat specială prin aceea că reglementează un anume raport de drept sau în acest caz, legile speciale ar fi în realitate extra-speciale.

Pe lângă codul civil există o serie de legi speciale care au de obiect anumite materii sau chestiuni de drept civil: chestiunea numelui, a cetățeniei, etc. Aceste legi sunt speciale față de codul civil în genere; prin urmare pentru ca unei legi să-i dăm calificativul de lege specială trebuie s'o raportăm la materia din care face parte, comercială sau civilă; legea registrului de comerț nu este o lege specială față de codul civil, diferitele legi comerciale devin legi speciale prin raport cu codul comercial.

Aceasta este singurul înțeles care se poate atribui ideii de lege specială și pe care legiuitorul l-a avut în vedere; orice altă interpretare dată legilor speciale, ținând seama de cuprinsul ambelor aliniate din art. 32, tinde la deplasarea discuțiunii pe un teren de care legiuitorul a fost străin.

Un ultim argument în favoarea interpretării ce susținem, îl tragem din același text de lege.

Al. 1 art. 32 uniformează termenul de apel în materie civilă și comercială, reducându-l la 15 zile, chiar dacă prin legi speciale, se înțelege, de natură civilă sau comercială, s'ar prevedea alt termen.

Dacă însă legiuitorul, în loc să fi întins această regulă în materiile tratate prin legi speciale, le-ar fi exclus așa cum a făcut în aliniatul 2, adică ar fi limitat termenul la 15 zile în materie civilă și comercială afară dacă prin legi speciale ar fi fixate alte termene, indiscutabil că termenul de 15 zile s'ar fi aplicat în materiile tratate de codul comercial și nu s'ar fi aplicat în cazul legilor comerciale speciale.

Al. 2 spre deosebire de al. 1 admite excepția în favoarea legilor speciale numai în ce privește momentul decând curge termenul de apel.

Cu alte cuvinte dacă în ceea ce privește termenul de 15, el se aplică în materie comercială chiar în cazul legilor speciale, în ce privește calcularea lui, legiuitorul a admis o excepție la regula că el curge dela comunicare, în cazul legilor speciale, fie civile fie comerciale.

Credem că prin această simplă argumentație dedusă din textul art. 32, am reușit să evidențiem cât de eronată este noua interpretare dată dispozițiunii respective în ce privește materiile de drept comercial și cât de legală a fost aplicațiunea acestui text în sensul că termenul curge dela comunicare, aplicațiune care nu s'a desmintit niciodată dela intrarea în vigoare a legii până în clipa când un jurist,

în bagajul inventivității sale, a crezut că a găsit mijlocul de a răstălmăci un text clar și categoric, prin înțelesul și cuprinsul lui.

E. CRISTOFORIANU

SĂRBĂTORIREA AVOCATULUI OSCAR STATI DE CATRE BAROUL ȘI MAGISTRATURA TRIB. NEAMȚU

Luna trecută cu ocazia plecării d-lui Oscar Stati, Baroul și magistratura în secțiuni-unite l'au sărbătorit ținându-i cuvântări la despărțirea colegială.

Cum acest eveniment este foarte rar, căci numai magistrații au solemnități de retragere în cursul vieții, pe când avocații nu se retrag decât odată cu moartea, credem nemerit a împărtăși cititorilor noștri, cuvântarea ținută de d-l Leon Pșepelinschi, în numele Baroului și cuvântarea d-lui Prim Președinte Emilian Demetrescu, în numele Magistraturii:

CUVÂNTAREA D-LUI LEON PȘPELINSCHI, ÎN NUMELE BAROULUI

Domnilor magistrați, domnilor colegi,

Vă rog să-mi permiteți a adresă câteva cuvinte de omagiu sărbătoritului nostru — d-l Oscar Stati — care ne părăsește pentru a se stabili în mijlocul familiei sale de la București.

Din mijlocul nostru pleacă un distins coleg și un admirabil avocat, d-l Oscar Stati care a onorat profesiunea noastră în Templul justiției, și ar fi fost un mare păcat din partea noastră, a membrilor Baroului de Neamțu, dacă am fi acoperit cu tăcerea sau cu indiferența noastră plecarea sau retragerea sa din mijlocul nostru după o activitate atât de remarcabilă timp de 50 ani.

Cunoșcător al doctrinei și mult familiarizat cu jurisprudența printr'o muncă intensă de magistrat și avocat, d-l Oscar Stati a devenit un desăvârșit juriscult, și sperăm că dacă astăzi pentru moment părăsește munca cotidiană și neobosită a avocatului de bară, de acum înainte va rămâne un eminent juriscult în chestiunile complexe și materiale spinoase și controversate din labirintul nostru juridic.

D-l Oscar Stati a fost mereu pentru noi colegii, un exemplu de conștiințiozitate și demnitate profesională, de integritate, de muncă ordonată și perseverență desfășurată în ogorul vast și complicat al Dreptului de cunoștinți profunde și variate în toate domeniile juridice dobândite prin studiul neîncetat și adânc al doctrinei și jurisprudenței până la zi, în fine, exemplu de o elocvență nepompoasă a juristului și a avocatului consumat prin muncă acumulată.

Când lua apărarea cuiva și de multe ori desinteresat, examina cu cea mai mare răbdare dar și cu cea mai mare atențiune toate faptele procesului încât ajungea să cunoască în perfecțiune dosarul precum și chestiunea de drept privitoare speței, consultându-și, dacă mai era nevoie, și biblioteca, numai ca să nu-i scape nimic din vedere; și odată posedând tot materialul avea ca unică țintă să nu brieze ci să convingă.

La procese și pledorii, nu mergea la întâmplare, recurgând la improvizățiuni inutile și chiar periculoase cauzei, ci totdeauna, ca un înțelept, deși sobru la cuvânt, era gata pregătit și înarmat cu argumente serioase cari îi asigurau

izbânda în lupta sinceră, simplă și scurtă pentru dreptate, dar dusă cu curaj și chiar cu pasiune pentru apărarea onoarei sau a averii însă întotdeauna preocupat să vorbească numai pentru magistratul care dă sentința iar nu să pledeze pentru ochii și auzul clientului.

Pe lângă aceste însușiri de mare avocat, d-l Oscar Stati, a fost un model de cetățean, un suflet bun cu omenească milă aplecat către obișnuinții soartei și un exemplu în viața sa familiară. În tot cazul d-l Oscar Stati rămâne o figură distinsă care a împodobit baroul nostru și care a luptat roată, viața pentru menținerea prestigiului Corpului nostru de avocați prin îndeplinirea complecă a datoriei profesionale care se face cu atât de multe greutate.

Datorită acestor alese și solide calități s'a impus încă de la început, în mijlocul colegilor săi, dobândind toată autoritatea în Barou, căpătând în același timp și un mare prestigiu în fața judecătorilor, devenind adevăratul ajutor autorizat și indispensabil magistraturii locale călăuzind-o în chestiunile cele mai grele prin modul său ingenios și savant de a formula în câteva cuvinte apărarea, luminând complet cauza pe toate laturile ei și poate de multe ori după o muncă aspră și considerabilă depusă în tăcere, în camera sa de studii, drept care colegul Stati ajunsese un decan, și de drept și de fapt, căci întrunea în el marile însușiri și virtuți ce trebuia să le întrupeze fruntașul avocaților: munca, știința, priceperea, experiența, corectitudinea, devotamentul, în fine calitățile ce-i dedeau întreaga autoritate morală pentru ca glasul său pentru justiție să-i fie ascultat.

De aceea regretăm din suflet că d-l Oscar Stati acest „vir bonus” prin excelență, ne părăsește astăzi spre a se stabili la București. Avem însă mângâierea, că d-sa poate pleca mulțumit dintre noi acum când toții în mod unanim i-am recunoscut multiplele sale calități care făceau din el profesionistul și cetățeanul cinstit și respectat în județul nostru.

Ziua de astăzi, iubite și stimate coleg domnule Stati, nu este numai o zi de duiosă despărțire, ci un prilej deosebit de a te sărbători cum se cuvine după o bogată activitate desfășurată în mediul nostru, și de aceea dacă cu această ocazie îți exprimăm omagiile noastre pentru strălucita carieră ce ai făcut aici la Piatra-Neamț, ca să închei, permitemi să-ți urez din toată inima, în numele nostru al tuturor, ca și de acum înainte, să te bucuri de mulți ani plini de sănătate și de toate satisfacțiile la care o viață ca a d-tale închinată datoriei îți dă dreptul, și să-ți mai dorim să continui acolo la București, ca și aici în Piatra-Neamț, a fi și mai departe o călăuză luminoasă celor cari vor apela la știința și experiența domniei tale deși munca spinoasă și cu atâtea contrarietăți ce ai depus până astăzi pentru a câștiga dreptatea pentru atâtea lume care ți-a rămas recunoscătoare, ți-ar da dreptul la cel mai legitim repaus.

Încă odată te rugăm, domnule Stati, ca acum la plecare să primești și ca actual Decan, expresiva noastră admirație precum și salutul nostru cordial și colegial, dorind să pleci din mijlocul nostru mai înviorat și mai întinerit sufletește cu conștiința împăcată că întotdeauna ți-ai îndeplinit cu prisosință datoria luminând și ajutând justiția în însemnata și divină ei menire.

CUVÂNTAREA D-LUI EMILIAN DEMETRESCU PRIMUL PREȘEDINTE AL TRIB. NEAMȚU

Domnilor,

Din motive de sănătate, Domnul avocat Oscar Stati își încetează activitatea la bara Justiției și părăsește acest oraș.

Regretăm plecarea domniei sale de două ori: ca om de societate și ca avocat.

Ne va lipsi omul cu fineța, maniera și vasta sa cultură generală și ne va lipsi avocatul.

Prin desăvârșita sa pregătire profesională, prin talentul, conștiinciozitatea, scrupulozitatea și demnitatea, cu care a înțeles să profeseze, domnul Oscar Stati a făcut cinste și magistraturii și baroului.

Prin plecarea domniei sale lasă un gol ce va fi greu de umplut.

Mulțumindu-i din tot sufletul pentru neprețuitul ajutor pe care ni l-a dat cu atâtea competență și dărnicie, noi magistrații îi dorim domnului Stati mulți ani, sănătate și mulțumirea sufletească de a vedea că drumul însemnat de domnia sa, este urmat de cât mai mulți din tinerii noștri colaboratori.

Dând publicității această manifestare de simpatie din partea Baroului și a Magistraturii pentru acela care cu demnitate și multă pricepere și-a exercitat profesiunea sa de avocat, fiind în mai multe rânduri onorat cu demnitatea de Decan al Baroului și astăzi se retrage pentru a-și căuta sănătatea, *Curierul Judiciar uneste glasul* său cu acela al cuvântătorilor de mai sus și urează viață lungă și liniștită devotatului său prieten și colaborator Oscar Stati.

ISCOD.

PROCEDURA PENALĂ ADNOTATĂ

Suntem informați că în curând va eși de sub presă „Procedura penală adnotată”, partea finală dela art. 404 și 605, completată și cu jurisprudența franceză și doctrina, atât română cât și franceză, întocmită de d-l Const. G. Rătescu, Președinte la Inalta Curte de Casație s. II și N. Pavelescu, Consilier de Curte de Apel, magistrat asistent la Inalta Curte de Casație s. II.

În acest volum se va publica și jurisprudența Inaltei Curți referitoare la recurs în general, la legea Curții de Casație, precum și întreaga jurisprudență privitoare la următoarele legi, aplicabile pe întreg teritoriul României:

Legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătărei;

Legea portului și vânzării armelor;

Legea repausului duminical;

Legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice;

Legea majorării amenzilor judecătorești.

Aceste diferite legi și regulamentele lor, cu toate modificările introduse, sunt completate cu diferite decizii ale instanțelor de fond și cu jurisprudența la zi a Inaltei Curți, formând un cod de ședință, de un evident folos atât pentru d-nii magistrați dela instanțele judecătorești din Vechiul Regat, Bucovina și Ardeal unde aceste legi speciale sunt aplicabile, cât și pentru d-nii avocați.

* * *

Lucrarea e gata. Am văzut-o în manuscris; ea cuprinde pe lângă toate însușirile de cari s'au putut convinge toți cei cari au cercetat cu folos primele două volume de procedură penală ale acestor autori, primite cu unanime și meritate elogii, o cercetare a tuturor deciziunilor chiar inedite ale Inaltei Curți cu privire la executarea în genere a dreptului de recurs, cum și utilizarea întregii doctrine și jurisprudențe române și străine la zi.

Să ne fie ertat a o spune: este cea mai conștiincioasă

și completă adnotare de cod din câte s'au încercat până azi.

Publicarea acestei lucrări cere cheltuieli cari nu pot fi ușor făcute în aceste vremuri grele. La jertfa/de muncă fără altă răsplată decât a satisfacției datoriei împlinite spre comun folos, nu putem cere autorilor să adauge și sacrificii materiale.

Dar putem cere tuturor acelorora pentru cari s'au străduit autorii, tuturor acelorora cari au folosit primele lor două volume, să facă cu puțință apariția celui de al treilea și cel din urmă ca să avem un cod complet de procedură penală adnotată.

O subscripție anticipată însă ar face posibilă imprimarea acestei lucrări, ceace cerem și noi cititorilor noștri, trimițând adesiunile lor autorilor sau direct la Editura *Curierul Judiciar*, București.

Ei vor primi volumul îndată după apariția lui și vor avea satisfacția de a fi făcut cu puțință publicarea unei lucrări de reală valoare.

„CURIERUL JUDICIAR”

PRINCIPIILE PROCEDUREI JUDICIARE

Explicațiunea teoretică a legilor de organizare judiciară

Competință și procedură Civilă

PREFAȚĂ

Intr'un volum format mare, având 524 pag., D-I Profesor Eugen Herovanu, publică lucrarea de mai sus, ce a apărut zilele acestea și care era de mult așteptată.

Impărtășim cititorilor noștri Prefața ce autorul publică în fruntea acestui volum, pentru a se putea aprecia utilitatea acestei importante lucrări.

Volumul se găsește de vânzare la Curierul Judiciar pe prețul de 350 lei.

Lucrarea aceasta e în primul loc un manual didactic, destinat studenților care-și prepară examenul de licență. Ea nici nu cuprinde alta decât cursul pe care l-am predat mult timp la Facultatea de Drept din Iași și în ultimii ani la cea din București.

Am dorit însă ca ea să fie în același timp o călăuză utilă și pentru practicienii cari ar simți nevoia să se reîntoarcă din când în când la teoria materiei și la principiile ei. De aici, grija pe care am pus-o, în a urmări de aproape, nu numai rolul juridic al formelor și instituțiilor procedurale, și mai ales destinațiunea lor practică.

Pentru îndoitul scop pe care mi l-am propus, m'am văzut silit să părăsesc întru câțiva metodele întrebuițate până acum în studiul procedurii civile, — insuficiente dacă le judecăm în rezultatele lor nepotrivite, dacă le considerăm în raport cu exigențele și tendințele actuale.

Astfel în loc de a face o simplă expunere descriptivă a sistemului judiciar legal, și de a da pentru fiecare din problemele și controversele provocate de aplicațiunea textelor, soluțiunile deduse din indicațiile jurisprudențiale, am încercat să construiesc o sinteză a procedurii judiciare, bazată pe principiile proprii ale materiei, pentru ca la fiecare caz particular, soluția căutată să poată fi dedusă din chiar principiile acestea și din spiritul instituțiilor.

Căci în definitiv, oricât de strânse ar fi raporturile, pe cari procedura le întrefine cu dreptul civil, comercial, penal, etc., și oricâtă influență ar exercita asupra ei transformările acestora, se cuvine să recunoaștem că teoria procedu-

rei, departe de a fi o simplă anexă a teoriei celorlalte materii ale științei juridice, rămâne oricum o disciplină deosebită, cu principiile ei proprii, cu destinația ei socială, cu confinii precise, — capabilă astfel de a se satisface singură.

Să nu fiu însă rău înțeles. Eu nu afirm că procedura s'ar putea izola de celelalte ramuri ale Dreptului. Aceasta ar fi cu neputință. Vorbind însă de „teoria procedurii”, am înțeles că evoc toate progresele realizate în studiul acestei materii, cum și schimbarea produsă în opinia lunei juridice, care detașând tot mai mult procedura din domeniul tehnicii pure, începe să-i recunoască în fine valoarea și caracterul unei adevărate științe.

Cu acest mod de a privi și înțelege lucrurile, nu se putea să nu dau cercetărilor mele și un caracter critic. Ne putând accepta fără nici o rezervă tradițiunile și interpretările consacrate, am supus unei revizuirii totale atât noțiunile fundamentale cât și diversele soluțiuni transmise și primite în general ca lucruri definitiv câștigate. Mai mult decât atât, — oriunde am crezut că e cazul, am denunțat discordanța dintre texte și fapte, subliniind dificultățile născute din această situație delicată și am semnalat toate defectele și lacunele pe care le oferă însăși constituțiunea pozitivă a sistemului juridicțional.

Toate acestea trebuiau să mă conducă la precizări, la concluziuni, la propuneri; nu mă puteam opri la jumătatea drumului. În partea aceasta pozitivă, constructivă, personală, — singura în care va trebui căutat meritul sau demeritul lucrării însăși, — am ținut seamă de tot ce-mi putea indica drumul către adevăr: de noile tendințe ale dreptului obiectiv, de trecerea progresivă a puterilor Statului, de rolul tot mai întins și mai variat al judecătorului, de tot ce privește organizarea securității intereselor private individuale sau colective, de formele nouă către care se îndreaptă organizarea politică a vieții sociale. Fără a pierde nici un moment din vedere marea importanță a formelor judiciare, am avut grija de a armoniza autoritatea lor cu destinația lor practică, încredințat că tirania formelor e tot atât de apăsătoare și de periculoasă ca și absența lor. Am ținut mai ales să pun în evidență adevărul acesta, că dacă într'un sistem procedural dat, un drept se poate pierde prea ușor din cauza multitudinii formelor sau rigorilor lui, aceasta înseamnă că sistemul e rău și că trebuie schimbat: după cum în interpretarea normelor pozitive, dacă respectul excesiv al principiilor și grija de a salva autoritatea lor, sacrifică prea ușor drepturile în discuție, e semn că metoda de interpretare e contrarie naturii lucrurilor și că trebuie temperată.

Astfel urmărind mereu în primul loc, pulsul vieții reale mișcarea vie a intereselor cari conduc activitatea socială, am căutat să descoper în fiecare formă și în fiecare instituțiune secretul utilității lor.

Dar m'am ferit de a fi dogmatic, de a face afirmațiuni categorice sau de a prezintă soluțiuni radicale. Căci la ce ar fi servit asemenea atitudine, într'un domeniu în care, afară de dorința de mai bine, nimic nu rămâne definitiv, și în care fiecare observațiune, fiecare propunere, fiecare afirmație, n'are decât o valoare relativă și trecătoare.?

În condițiile acestea, nu prezint atât o carte de consultat, cât mai ales o carte de studiu, în care, dela un capăt până la celălalt, lucrurile și problemele pe care le ating, se înlănțuie și se explică unele prin altele: o carte care nu poate fi de folos decât celor care caută spiritul instituțiilor procedurale și sensul funcțiunii lor; o carte care oferă material de gândire, de studiu, de orientare, iar nu formule și clișee adaptabile automatic spețelor concrete.

Și acum un cuvânt despre titlul lucrării.

Materiei în care am lucrat, i se spune de obicei „Procedura Civilă”. Toate cursurile și tratatele ca și toate programele

facultăților, păstrează denumirea aceasta din cauza preponderenței pe care o prezintă studiul normelor aplicabile în afacerile civile. Dar normele acestea sunt generale, fiindcă formează dreptul comun; iar studiul lor implică neapărat cercetarea întregului sistem care privește organizarea justiției și în special a funcțiunii juridictionale. Semnul distinctiv al materiei, nu e dar *caracterul civil al formelor* pe care le ordonează ci *caracterul lor judiciar*, pentru că toate aceste forme privesc funcțiunile organelor judiciare. Iată de ce am crezut că denumirea de „Procedură Judiciară” e mai potrivită și mai adevărată decât cea de „Procedură Civilă”. Dar toate procedurile cu caracter special, ca procedura penală sau administrativă, care sunt ramuri distincte ale acesteia, n’au intrat în cadrul lucrării mele. Dacă în treacăt am atins unele lucruri din domeniul lor, pentru că nu se putea să le trec cu vederea, esențialul a rămas totuși afară de ceea ce am construit. Căci principiile proprii ale acestor materii, n’ar putea forma decât obiectul unor lucrări separate, de specialitate.

București, 10 Octombrie 1931.

E. H.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 27 Septembrie 1929

Președenția D-lui C. SĂRĂȚEANU, Consilier

Șița Ion Dobre și alții cu Const. Păun Călin

Decizia No. 2053

Pământuri rurale. Instrăinare. Legea din 13 Martie 1925. Instrăinarea nu poate avea loc de cât prin act autentic chiar în cazul donațiunilor și vânzărilor ascendenților. Nulitate de ordine publică. Art. 1, 2, 3, 5 din lege și 7 din regulament.

Prin legea din 13 Martie 1925, privitoare la instrăinarea loturilor dobândite prin împrăștiere, legiuitorul creiază un nou regim juridic pentru instrăinarea pământului dobândit de sătenii din întreaga țară, pe baza diferitelor legi agrare, legi de împrăștiere, legi pentru instrăinarea bunurilor Statului, sau pe baza cumpărării dela Casa Rurală și anume în prim rând, că instrăinarea acestor bunuri nu se poate face de cât cu rezerva dreptului de preemțiune al Statului, iar în al doilea rând, că vânzările și donațiunile din vechiul Regat sunt valabile numai dacă sunt făcute prin acte autentice.

Forma autentică constituie o condiție specială și independentă de dreptul de preemțiune al Statului pentru instrăinările din Vechiul Regat și ea se impune și în cazul donațiunilor ascendenților făcute către descendenți sub formă deghizată.

Art. 3 care prevede aceasta, dispune că, nulitatea este de ordine publică, putând fi cerută de orice parte interesată și chiar de Ministerul public și mai mult, ea are efect retroactiv care se urcă până la promulgarea legii agrare din 1921, întru cât și această lege creiase prin art. 120—125 un alt regim privitor la instrăinarea loturilor de împrăștiere.

Curtea,

Ascultând citirea raportului d-lui Consilier I. Manu; pe d-nii av. I. Florescu și Th. Lapati în dezvoltarea motivelor de casare și

Deliberând,

Asupra recursului făcut de Șița Ion Dobre, autorizată de soț, Constantina Tache Cristea Radu, autorizată de soț, și Dumitra D. Matache Nicolae, autorizată de soț, în contra sentinței No. 1.094 din 15 Iunie 1928 a Tribunalului Ilfov s. I-a.

Având în vedere sentința atactă cu recurs din care rezultă că recurentele — Șița Ion Dobre, Constantina Tache Cristea Radu și Dumitra D. Matache Nicolae — în calitate de moștenitoare directe și sezinare ale defunctului lor tată au chemat în judecată pe Constantin Păun Călin, intimat în recurs, spre a se constata față de aceasta „inexistența legală” a actului sub semnătura privată transcris la Tribunalul Ilfov Secția de Notariat sub No. 1.507 din 5 Februarie 1926, prin care intimatul cumpărase dela defunctul Păun Călin un teren rural de 10 pogoane situat în comuna Dobreni-Câmpurelu (Jud. Ilfov), teren dobândit de către defunct prin cumpărătoare dela Casa Rurală în 1915;

Că în sprijinul acțiunii recurentele au invocat motivul, că actul de vânzare este nul de drept potrivit dispozițiilor legii din 13 Martie 1925 privitoare la instrăinarea loturilor de împrăștiere și regulamentul acestei legi, fiind făcut sub semnătură privată, iar nu în formă autentică, precum cere menționata lege;

Că acțiunea a fost admisă de judecătoria rurală Vidra prin cartea de judecată No. 1 din 1927; dar în apel a fost respinsă ca nefondată de Tribunalul Ilfov prin sentința supusă recursului;

Că spre a respinge acțiunea recurentelor Tribunalul constată și motivează, că prin actul de vânzare în discuție defunctul Păun Călin a vândut fiului său, Constantin Păun Călin, intimat în recurs, 10 pogoane teren arabil situat în vechiul Regat, rezervându-și vânzătorul dreptul de uzufruct viager; că potrivit art. 845 C. civ. acest act constituie în realitate un act de donațiune deghizată făcut de un ascendent unui descendent; că deși actul e sub semnătură privată, donațiunea este totuși valabilă din punct de vedere al dreptului comun întrucât în principiu donațiunile deghizate sub forma unor contracte cu titlu oneros îmbracă forma exterioară cerută de lege pentru valabilitatea acelor contracte și în speță actul este făcut într-o formă admisibilă pentru vânzare; că din cuprinsul legii din Martie 1925 privitoare la instrăinarea loturilor de împrăștiere și din regulamentul acestei legi rezultă în adevăr — precum susțin recurentele — că pentru instrăinările de loturi în Vechiul Regat legiuitorul a impus forma autentică dar aceasta numai în scopul de a asigura Statului exercițiul dreptului de preemțiune recunoscut lui la instrăinarea unor astfel de loturi; că întrucât art. 7 din regulamentul legii arată, că donațiunile făcute de ascendent către descendent, precum este donațiunea din speță, nu sunt supuse dreptului de preemțiune, urmează că din punct de vedere al legii din 13 Martie 1925 nu este necesară forma autentică pentru asemenea donațiuni și că, deci, valabilitatea lor, sub raportul formei, rămâne să fie examinată potrivit dispozițiilor dreptului comun; că, dar în speță, fiind vorba de un ascendent către un descendent, acest act, care este valabil din punct de vedere al dreptului comun, este valabil și în raport cu dis-

art. 1 și 5 ale legii. — creează un nou regim juridic privitor la înstrăinarea pământului dobândit de săteni în întreaga țară pe baza diferitelor legi agrare, legi de împrumut, legi de înstrăinare a bunurilor Statului sau pe baza cumpărărilor de la Casa Rurală, fixând condițiile de înstrăinare a unui astfel de pământ și abrogând din această privință toate dispozițiile legale anterioare.

Considerând că în primul rând legiuitorul spune textual în art. I că înstrăinarea pământului dobândit de săteni în modurile arătate nu se poate face decât prin rezerva dreptului de preemțiune al Statului.

Considerând că, în afară de această condițiune și de altele impuse prin art. 2 privitor la persoana dobânditorului și lotul transmis, legea prevede formal prin art. 3, în ce privește vânzările și donațiunile din Vechiul Regat, care au de obiect pământ din acela a cărui înstrăinare o reglementează, că aceste vânzări și donațiuni sunt valabile numai dacă vor fi făcute prin acte autentice.

Considerând că prin excepțiune la principiul pus în art. I al legii, art. 7 din regulament arată că donațiunile ascendenților către descendenți nu sunt supuse dreptului de preemțiune al Statului, dar că el nu se poate face decât dacă donatorul este cetățean român.

Considerând că din acest articol precum și din economia legii Tribunalul a dedus că forma autentică la înstrăinările din Vechiul Regat este legată de dreptul de preemțiune al Statului și că prin consecință donațiunile ascendenților către descendenți, nefiind supuse dreptului de preemțiune, nu sunt supuse nici condițiilor de formă autentică impuse în genere de legiuitor pentru înstrăinări în Vechiul Regat, ci valabilitatea lor din punct de vedere al formei care are a se judeca după regulile dreptului comun, deci ele vor fi valabile chiar dacă sunt făcute prin acte su semnătura privată atunci când, ca în speță, sunt deghizate în forma unui act de vânzare, căci dreptul comun le declară valabile când sunt făcute în această formă.

Considerând că, în realitate, forma autentică impusă prin art. 3 al legii pentru vânzări și donațiuni în Vechiul Regat constituie o condițiune specială și independentă de valabilitatea pentru acele înstrăinări, fiind cerută de legiuitor pe lângă celelalte condițiuni prevăzute în art. I și II;

Că așa fiind și în lipsă de text formal care să dispună contrariul, în Vechiul Regat forma autentică constituie o condițiune de valabilitate și pentru înstrăinările scutite de dreptul de preemțiune, precum sunt donațiunile ascendenților către descendenți, de cauziune, precum sunt donațiunile ascendenților către descendenți, de care se ocupă art. 7 din regulament; indiferent dacă asemenea donațiuni sunt sincere sau făcute sub formă deghizată de acte de vânzare și indiferent că din acest din urmă caz ele ar fi valabile după dreptul comun chiar când sunt făcute prin acte sub semnătură privată.

Că forma autentică constituie o condițiune specială și independentă de dreptul de preemțiune al Statului pentru înstrăinările din Vechiul Regat și că ea se impune chiar în cazul art. 7 din regulament pentru donațiunile ascendenților către des-

cendenți făcute sub forma deghizate de acte de vânzare, rezultă în primul rând din chiar primul articol al legii, care arată că pământul de împrumut nu poate fi înstrăinat decât sub rezerva dreptului de preemțiune al Statului „și” — deci în plus — cu respectarea celorlalte condițiuni ale legii, adică — condițiilor impuse prin articolele 2 și 3, între care figurează și condițiunea formei autentice pentru înstrăinările din Vechiul Regat; precum mai rezultă și din combinarea art. 2 și 3 din lege și textelor corespunzătoare din regulament; și, în fine, mai rezultă în mod special pentru donațiunile ascendenților către descendenți din chiar art. 7 din regulament, invocat de Tribunal în sprijinul opiniei sale — căci acest art. prevede prin al. 2 ca o condițiune nediscutabilă forma autentică pentru asemenea donațiuni, arătând numai că la „autentificare” judecătorul — spre deosebire de celelalte cazuri de înstrăinare, n'are nevoie de certificatul consilierului agricol pentru constatarea cetățeniei române a donatorului, ci va constata el direct condițiunea cetățeniei.

Considerând că în afară de argumentele de text arătate, în sprijinul opiniei de mai sus se adaugă considerațiunea, că prin impunerea formei autentice pentru vânzările și donațiunile din Vechiul Regat legiuitorul a urmărit un scop diferit de acel vizat prin instituirea dreptului de preemțiune al Statului, anume acela de a se supraveghea, prin participarea judecătorului la autentificare, îndeplinirea condițiilor sub care este admisă înstrăinarea loturilor de împrumut și de a se da mai multă siguranță circulației acestor loturi precum și de a pune pe săteni în situațiunea să reflecteze mai serios atunci când înstrăinează loturile.

Considerând, prin urmare, că din cele de mai sus rezultă că în Vechiul Regat donațiunile având de obiect terenurile din acele vizate prin art. I al legii din 13 Martie 1925, făcute de către ascendenți descendenților — ca și vânzările — indiferent dacă sunt sincere sau deghizate sub formă de acte de vânzare precum și indiferent de condițiile de valabilitate la care le supune dreptul comun sub raportul formei, nu sunt valabile față de legea din 13 Martie 1925 dacă nu sunt făcute în formă autentică;

Considerând că art. 3 al legii menționate prevede formal, că lipsa formalității de autentificare în Vechiul Regat atrage nulitatea vânzărilor și donațiunilor și că nulitatea este de ordine publică, putând fi cerută de orice parte interesată sau de Ministerul public, și, mai mult, are efect retroactiv; retroactivitate care se urcă până la promulgarea legii agrare din 1921 întrucât și aceasta creiase prin art. 120—125 un alt regim privitor la înstrăinarea loturilor de împrumut;

Considerând că, în speță, fiind constant că terenul în litigiu este situat în Vechiul Regat și că a fost dobândit de Păun Călin, autorul recurențelor, prin cumpărături dela Casa Rurală în 1925 — deci este teren din acela care, potrivit art. 1 din legea dela 13 Martie 1925 privitoare la înstrăinarea loturilor dobândite prin împrumut, este supus condițiilor de înstrăinare prevăzute în această lege; și, pe de altă parte, fiind necontestat că actul de vânzare, constatat de Tribunal a fi

